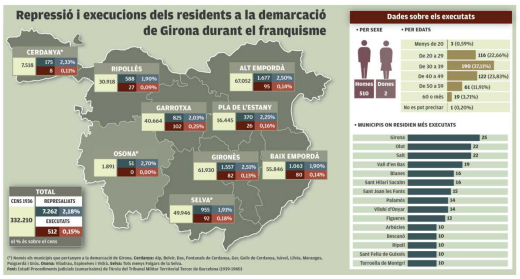
512 executats i 7.202 represaliats del franquisme vivien a Girona

L'Arxiu Nacional de Catalunya publica una extensa guia dels judicis militars de 1939 a 1980 amb el nom de tots els executats
La Garrotxa és on van haver-hi més veïns executats i l'Alt Empordà, més represaliats

Gràfic amb la localització dels territoris i el nombre de represaliats que hi va haver Foto: EL PUNT AVUI.

512 dels 3.358 executats pel règim franquista a Catalunya vivien a la demarcació de Girona. El 15,25% del total. I 7.202 dels 78.660 represaliats –persones a qui se'ls hi va incoar un procés militar en contra– també eren veïns gironins; el 9,16% del total. Aquestes són algunes de les dades que es poden extreure de l'extensa guia que ha fet pública recentment l'Arxiu Nacional de Catalunya que recull tots els procediments judicials militars –que en molts casos van derivar en consells de guerra sumaríssims– que es van dur a terme entre 1939 i 1980 i que estan registrats a l'Arxiu del Tribunal Militar Territorial Tercer de Barc elona. El document, realitzat gràcies al 10 anys d'estudis i el treball de 22 arxivers, inclou el llistat de tots els executats, i també dades per comarques tant d'execucions com de repressió.

Gairebé totes les execucions es van fer entre 1939 i 1945

La professió més habitual dels que van ser executats és la pagesia

Creuant les dades de l'inici es pot dir que dels 7.202 veïns de Girona a qui es va incoar un procediment judicial militar van acabar amb execució el 7,05% dels casos (512).

Per comarques

El primer que cal destacar és que 510 dels 512 executats van ser-ho durant l'anomenat "període blau", de 1939 a 1945; és a dir, just després de la Guerra Civil i mentre es disputava la Segona Guerra Mundial. Només hi va haver un cas anterior, el de Pedro Juanola, de Tortellà, que va ser executat durant la Guerra Civil, i un de posterior, el de Francesc Serrat, d'Olot, que va ser-ho durant l'anomenat període d'autarquia econòmica (1946-1952).

Els dos casos són de la Garrotxa i no és casual. La Garrotxa va ser la comarca gironina on es van executar més veïns: un total de 102. Gairebé un de cada cinc executats que vivien a la demarcació eren habitants de la Garrotxa. De fet, es van executar el 0,25% de la seva població; és a dir un de cada 400 habitants.

La segona comarca de la demarcació més castigada per les execucions franquistes va ser, en números absoluts, l'Alt Empordà, amb 95 executats, seguida de prop per la Selva, amb 92. De fet, tenint en compte el cens que tenia cadascuna el 1936, la xifra de morts de La Selva és percentualment més elevada –0,18% dels habitants– que la de l'Alt Empordà –0,16%–.

Pel que fa a la repressió, la comarca amb més veïns a qui es va incoar un procediment militar és l'Alt Empordà, amb 1.677 persones afectades; seguit del Gironès, amb 1.557, i del Baix Empordà, amb 1.063. Si es mira quina zona va ser més castigada tenint en compte el cens, les tres poblacions d'Osona que pertanyen a la demarcació de Girona és on hi ha el percentatge més alt: un 2,70% dels seus veïns van ser represaliats. Cap, però, va ser executat.

Al costat contrari, la comarca on més represaliats van acabar sent executats és la Garrotxa, on van ser-ho el 12,36%. Després se situa la Selva, amb el 9,63%; el Baix Empordà, amb el 7,53%, i el Pla de l'Estany, amb el 7,03%.

El perfil dels executats

Dels 512 executats gironins, 510 van ser homes. Només hi va haver dues dones: Salvadora Catà, de Girona i Matilde Sabaté, de Sils. A tot Catalunya, dels 3.358 executats, només ho 17 eren dones.

La mitjana d'edat dels executats a les comarques gironines és de 37,9 anys. De fet, la gran majoria (el 83,6%) tenia entre 20 i 49 anys. Concretament, el 37,11% tenia entre 30 i 39 anys; el 23,88% en tenia entre 40 i 49, i el 22,66%, entre 20 i 29. Només tres executats tenien menys de 20 anys i dinou, 60 o més.

La comarca on els executats eren, de mitjana, més joves és el Pla de l'Estany –35,1 anys–, seguit de prop pel Ripollès –35,3–, mentre que on eren més grans és al Baix Empordà –40,8–, seguit de l'Alt Empordà –39,5–. En la resta de comarques la mitjana se situa entre els 37 i els 37,5.

Pel que fa a les professions, la més habitual era la pagesia. Més de 200 dels executats a la demarcació de Girona eren pagesos. També destaquen una trentena de jornalers i una altra trentena de paletes. A més, hi ha una quinzena d'obrers i una quinzena de xòfers. Cal dir que alguns dels executats tenien dues o tres professions alhora. Altres feines que es repeteixen –entre cinc i set executats– són forner, carrabiner, barber, pescador i guàrdia civil.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 03-11-2015 Pàgina 4

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/911083-512-executats-i-7202-represaliats-del-franquisme-vivien-a-girona.html